

формується і далі. Кожен етап розвитку досяг певного успіху та результату. Спираючись на попередні показники, держава намагається покращити систему оподаткування, яка б ефективно вплинула на діяльність підприємств та населення, які є основними суб'єктами цих відносин з приводу вилучення частини їх доходу на користь фінансових ресурсів країни для забезпечення безперервного функціонування соціально-економічних потреб суспільства.

Список використаних джерел

1. Баранова В. Г. Податкова система: навчальний посібник / В. Г. Баранова, О. Ю. Дубовик, В. П. Хомутенко та ін.; за ред. В. Г. Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. – 344 с.
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами і доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/income>

References

1. Barabanova, V. G. 2014. *Podatkova systema [Tax system]*. Odesa: VMV.
2. Podatkovyi kodeks Ukrainy vid 2 hrudnia 2010 roku № 2755-VI zi zminamy i dopovnenniamy [Tax Code of Ukraine dated December 2, 2010 No. 2755-VI as amended]. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Sajt Ministerstva finansiv Ukrainy [Website of the Ministry of Finance of Ukraine]. <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/income>.

УДК 658.78:656.078-027.2:658.5(045)

ФУНКЦІЯ ЛОГІСТИКИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ПІДПРИЄМСТВА

Росола У. В., Гладинець Н. Ю., Нестерова С. В.

FUNCTION OF LOGISTICS IN THE PRODUCTION ORGANIZATION OF THE ENTERPRISE

Rosola Uliana, Hladynets Nataliia, Nesterova Svitlana

Стаття присвячена теоретичним аспектам логістичних процесів в організації виробництва на підприємстві. За результатами проведеного дослідження розкрито поняття дефініції логістика, виділені основні її завдання та мета. Узагальнені основні цілі оптимізації логістичних систем.

Ключові слова: логістика, підприємство, організація виробництва, логістичні системи.

The article substantiates the essence of the definition and meaning of logistics. It has been established that the correct organization of logistics processes at the enterprise will contribute to the uninterrupted process of production of products and their delivery to the final consumer. In general, this will lead to effective management decisions. The main definitions of the term logistics by domestic and foreign scientists are given.

The main components of the current understanding of logistics as a process are highlighted. The process and algorithm of the implementation of the logistics system at the enterprise are determined. It has been studied that thanks to logistics systems, the processes related to the delivery of products, their sale, and transportation are regulated. The main tasks and goals of logistics at the current stage are disclosed. It is formulated that with a successfully implemented logistics policy, the enterprise achieves competitive advantages on the market. It has been proven that logistics occupies an important place in the organization of production of goods and services, as well as in administrative management.

Keywords: *logistics, enterprise, production organization, logistics systems.*

Постійні зміни соціально-економічних умов і розвиток техніки змушують виробничі підприємства до постійного пошуку та впровадження інструментів вдосконалення у сферах їх діяльності. У той же час, зосередження уваги на логістичній діяльності, що здійснюється в процесі виробництва, може значно сприяти підвищенню ефективності підприємств. Тому важливо правильно розуміти процес виробництва, а також належний контроль потоку матеріалів, ресурсів обладнання, людської праці та доступності інформації, які утворюють логістику виробництва.

Очевидно, що провадити логістичну діяльність будь-якого підприємства неможливо організовувати без наявності теоретичних положень щодо цієї проблематики, які піддаються змінам, доповненням через постійні зміни в середовищі економічної системи.

Серед наукових літературних напрацювань цієї тематики варто виокремити плеяду зарубіжних та вітчизняних науковців, які робити акцент на вивченні цього питання, зокрема: Сток Дж. Р. [1], Ламберт Д. М. [1], Уотерс Д. [2], Боденчук О. В. [3], Величко О. П. [4], Коніщева Н. Й. [5], Крикавський Є. В. [6,7], Сумець О. М. [8, 9, 10], Тюріна Н. М. [11, 12] та інші.

Метою статті є дослідження теоретичних положень розуміння логістичних процесів представлення впровадження обраних методів управління якістю в удосконалення виробничої логістики виробничого підприємства, що використовуються на етапі аналізу виробничого процесу.

Термін «логістична діяльність» часто ототожнюється з такими поняттями як «логістика», «логістична система» та «логістична функція». Місце і роль логістики динамічно змінюються. Д. Ламберт та Д. Сток у своїй науковій доробці

«Стратегічне управління логістикою» розглядають логістичну діяльність як частину системи логістичного управління, при ефективному впровадженні якого забезпечується логістичний сервіс [1]. На думку Д. Уотерса [6, с. 26] логістична діяльність це: поставки або закупівлі; вхідні транспортні потоки або вантажні перевезення; приймання; складування; контроль запасів; комплектація замовлень; вантажопереробка матеріалів (переміщення ресурсів під час операцій, що виконуються в організації); зовнішні перевезення; управління фізичним розподілом; переробка, повернення продукції та утилізація відходів (логістика обернених потоків або обернена дистрибуція); вибір місць розташування об'єктів логістичної інфраструктури; комунікації (інформаційний потік, що супроводжує матеріальний потік).

Під логістикою в даний час розуміють всю діяльність, пов'язану з постачанням і рухом сировини, матеріалів, напівфабрикатів і покупних деталей. Цей процес відіграє дуже важливу роль в інтеграції та безперервності бізнесу і є важливим елементом планування та організації процесу. В даний час в літературі можна знайти безліч методів, засобів і прийомів для вдосконалення роботи підприємства, як в сфері самого виробництва, так і логістики. Сфера, яка пропонує багато корисних рішень, які дозволяють покращити виробничі процеси, – це управління якістю. Ці рішення можуть підтримувати аналіз виробничого процесу та його дії в рамках логістичної діяльності або належним чином використовувати для натхнення створювати нові рішення в поточному виробничому процесі.

Технологічні процеси, які є основною складовою виробничого процесу включають фізичні та хімічні зміни виготовлених продуктів. Робота з ними, відповідні завдання виконуються на обраних для цієї мети робочих місцях, обладнаних відповідними носіями інформації та технологічними пристроями. Потрібні дії, щоб уможливити такі процеси, як правило, залишаються непомітними для клієнтів ззовні. Вони можуть застосовуватися як нагляд за виробничим устаткуванням, адміністративні чи бухгалтерські послуги, їх завданням є підтримка виробництва на кожному етапі. Правильно проведене

управління допоміжними процесами дозволяє забезпечити безперервність і ритмічність виробництва, зберігаючи високу якість готової продукції, а в довгостроковій перспективі допоможе мінімізувати запаси, підвищити своєчасність або скоротити час виробництва.

Ефективне та надійне управління логістичними процесами на підприємстві є одним з найбільш елементів, що впливають на задоволеність клієнтів. Його повна продуктивність дозволяє оптимізувати затрати при одночасному покращенні процесу обслуговування. Ці заходи напряду сприяють покращенню ситуації чи місця підприємства на ринку.

Логістика повинна забезпечувати фізичний доступ до наявних ресурсів з точки зору часу, простору та ефективності, а також його головною метою є наявність продукту в потрібній кількості, в потрібний час і за правильною ціною.

Важливою метою логістики є прагнення до досягнення оптимальної координації потоків на підприємстві. Завдання логістики зображені на рис. 1.

Рис. 1. Завдання логістики.

[сформовано авторами]

Основною ідейною метою функціонування логістичної системи на підприємстві є досягнення своєї конкурентної переваги. Підприємство може отримати таку перевагу за високої якості продукції чи послуг, за низьких цін і в результаті оптимального або зручного способу доставки товарів та високого рівня обслуговування клієнтів.

Найважливішою ознакою логістичної системи є чітке дотримання послідовності, яке передбачає, що зміна в одній підсистемі тягне за собою зміни в інші підсистеми. Це пов'язано з тим, що окремі підсистеми взаємопов'язані та взаємозалежні. Наступною важливою рисою є гнучкість, яка виражається в реагуванні на вплив економічного та конкурентного середовища. Підприємство – це свідомо організована та інтегрована сукупність елементів (факторів виробництва: персонал, основні та оборотні засоби, а також нормативна діяльність і стандарти) разом з відносинами між ними, які беруть участь у процесах підприємства щодо руху сировини, матеріалів, готової продукції і пов'язані з цим потоком інформація.

За допомогою системи логістики підприємство може досягати різних цілей, серед них: вищий рівень обслуговування клієнтів, менший ступінь фрагментації реалізованих проєктів, замовлення на окремі відправлення, скорочення запасів, зниження операційних витрат, вдосконалення прогностно-планової діяльності, оптимізація грошового потоку, покращення коефіцієнтів рентабельності, вищі показники ефективності та результативності від проведеної діяльності.

Основними цілями функціонування логістичних систем на підприємстві є забезпечення максимально можливого рівня обслуговування клієнтів, зниження витрат на обслуговування, що забезпечують прибутковість для учасників логістичного ланцюга, раціоналізація і скорочення логістичних витрат, мінімізація запасів і скорочення часу надходження продукту.

Отже, щоб підприємство могло досягти вищезазначених цілей потрібно відповідно керувати логістичними процесами за допомогою добре розроблених логістичних систем, підприємство повинно володіти інформацією, яка є

незамінною в сучасному світі і є незамінним ресурсом будь-якого підприємства. Логістика або логістична діяльність зустрічається сьогодні у всіх організацій і є невід'ємним елементом управлінського менеджменту.

Список використаних джерел

1. Сток Дж. Р. Стратегическое управление логистикой / Дж. Р. Сток, Д. М. Ламберт. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 797 с.
2. Уотерс Д. Логистика. Управление цепью поставок / Д. Уотерс. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 503 с.
3. Боденчук О. В. Теоретичні аспекти логістичної діяльності підприємства / О. В. Боденчук // Управління розвитком. – 2014. – Вип. 8(171). – С. 130–132.
4. Величко О. П. Логістичне забезпечення сільськогосподарського виробництва великих аграрних компаній / О. П. Величко // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. – 2012. – № 1(56). – С. 118–123.
5. Коніщева Н. Й. Управління логістичною діяльністю промислових підприємств / Н. Й. Коніщева, Н. В. Трушкіна // Економіка промисловості. – 2005. – № 1(27). – С. 114–123.
6. Крикавський Є. В. Логістика. Основи теорії: підручник / Є. В. Крикавський. – 2-е вид., доп. і перероб. – Львів: Нац. ун-т «Львівська політехніка» (Інформ.-вид. центр «ІНТЕЛЕКТ+» Ін-ту післядипл. освіти), «Інтелект-Захід», 2006. – 456 с.
7. Krykavskyy Y. Struktura zarządzania logistyki dyskrubucji w warunkach sytuacji kryzysowych / Y. Krykavskyy, N. Fihun // Przedsiębiorczość i zarządzanie: Między teorią i praktyką zarządzania. Dokonania, dylematy, inspiracje. – Łódź, Warszawa, 2016. – P. 301–303.
8. Сумець О. М. Специфічні особливості управління логістичною діяльністю на виробничих підприємствах / О. М. Сумець // Логистика: проблемы и решения. – 2018. – № 4(77). – С. 36–43.
9. Управління логістичними процесами на промислових підприємствах / Н. М. Тюріна, Т. В. Назарчук, Н. С. Карвацка, О. С. Шкодіна // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2018. – № 5, Т. 1. – С. 161–169.

References

1. Stok, J. R., and Lambert, D. M. 2005. *Strategicheskoye upravleniye logistikoy [Strategic logistics management]*. Moscow: INFRA-M.
2. Uoters, D. 2003. *Logistika. Upravleniye tsepyu postavok [Logistics. Supply chain management]*. Moscow: YuNITI-DANA.
3. Bodenchuk, O. V. 2014. "Teoretychni aspekty lohistrychnoi diialnosti pidpriemstva [Theoretical aspects of logistics activities of the enterprise]". *Development management* 8 (171): 130-132.
4. Velychko, O. P. 2012. "Lohistrychne zabezpechennia silskohospodarskoho vyrobnytstva velykykh ahrarnykh kompanii [Logistical support of agricultural production of large agricultural companies]". *Bulletin of the Chernihiv State University of Technology* 1(56): 118-123.
5. Konischeva, N. J., and Trushkina, N. V. 2005. "Upravlinnia lohistrychnoiu diialnistiu promyslovykh pidpriemstv [Management by logistics activities of industrial enterprises]". *Economy of industry* 1(27): 114-123.
6. Krykavskiy, Ye. V. 2006. *Lohistyka. Osnovy teorii [Logistics. Fundamentals of theory]*. 2nd ed., suppl. and revised. Lviv: Nats. un-t "L'vivs'ka politekhnik", "Intelekt-Zakhid".
7. Krykavskyy, Y., and Fihun, N. 2016. Struktura zarządzania logistyki dyskrubucji w warunkach sytuacji kryzysowych [Distribution logistics management structure in crisis situations]. In: *Entrepreneurship and management: Between management theory and practice. Achievements, dilemmas, inspirations*, 301-303. Łódź, Warszawa.
8. Sumets', O. M. 2018. "Spetsyfichni osoblyvosti upravlinnia lohistrychnoiu diialnistiu na vyrobnychykh pidpriemstvakh [Specific features of logistics management at industrial enterprises]". *Logistics: problems and solutions* 4(77): 36-43.

9. Tiurina, N. M., Nazarchuk, T. V., Karvatska, N. S., and Shkodina, O. S. 2018. "Upravlinnia lohistychnymu protsesamy na promyslovykh pidpriemstvakh [Management by logistics processes at industrial enterprises]". *Bulletin of the Khmelnytskyi National University. Economic sciences* 5, 1: 161-169.

УДК 330.131.7-047.44:005.53(045)

ОБҐРУНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ ТА ОЦІНКА РИЗИКІВ

Січ Г. В., Братюк В. П.

JUSTIFICATION OF ECONOMIC DECISIONS AND RISK ASSESSMENT

Sich Galina, Bratiuk Vira

Метою статті є уточнення поняття господарські рішення, роль та місце ризиків в господарській діяльності суб'єкта господарювання, а також застосування ризик – менеджменту, як однієї з складових зменшення ризиковості суб'єкта господарювання при здійсненні підприємницької діяльності.

Ключові слова: господарські рішення, обґрунтування рішень, ризик, оцінка ризиків, управління ризиком.

The purpose of the article is to clarify the concept of business decisions, the role and place of risks in the economic activity of a business entity, as well as the application of risk management as one of the components of reducing the riskiness of a business entity when conducting business activities.

Risk management is: a special field of enterprise activity; a multi-stage process that includes the development of a general philosophy of risk management at the enterprise, their identification, analysis, assessment and aims to reduce and neutralize negative consequences; development and implementation of various methods, recommendations, measures that make it possible to predict the occurrence of risk and reduce its degree; a combination of three components: goal setting (choice of goals), risk marketing (choice of risk management tools), risk management (maintaining the balance in the triangle "people-goals-resources" in the process of achieving set goals using the selected tools).

Keywords: business decisions, justification of decisions, risk, risk assessment, risk management.

Реформування ринкового сектору економіки України викликали трансформаційні процеси щодо економічних зміни суспільства. Почався період, що супроводжувався сформульованими новими науковими парадигмами, а також набули подальшого розвитку та відбулися переосмислення певних положень, що були притаманні науковим колам у попередніх періодах розвитку економіки. Процеси глобалізації та інтернаціоналізації сприяли формуванню у суб'єктів підприємництва нових підходів до прийняття рішень і зацентрували увагу на етапах управління різного формату ризиками. Тому прийняття обґрунтування та

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>